

Sayı: B.17.KSM.0.11. 401

/04/2012

Konu: 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanunun Uygulaması

GENELGE
2012/

08/03/2012 tarih ve 6284 sayılı “Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun”, 20/03/2012 tarihinde Resmî Gazete’ de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Kanunun 23 üncü maddesiyle 14/01/1998 tarih ve 4320 sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanun yürürlükten kaldırılmış olup, 22 nci maddesinde Kanunun uygulanmasına ilişkin usul ve esasların altı ay içerisinde Adalet, İçişleri, Maliye, Milli Eğitim ve Sağlık Bakanlıklarının görüşlerinin alınması suretiyle, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından hazırlanacak yönetmelikler ile düzenleneceği hüküm altına alınmıştır.

Kanunun Geçici 1 inci maddesinde, "Bu Kanunun 14 üncü maddesinde kurulması öngörülen Şiddet Önleme ve İzleme Merkezlerinin Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki yıl içerisinde Bakanlık tarafından belirlenecek illerde pilot uygulama yapılmak üzere kurulur. Kuruluşları tamamlanıncaya kadar merkezlerin görevlerinin Bakanlığın hangi birimlerince yürütüleceği Bakanlık tarafından belirlenir" hükmü yer almıştır.

Kanunun “Mülki amir tarafından verilecek koruyucu tedbir kararları” kenar başlıklı 3 üncü, “Hâkim tarafından verilecek koruyucu tedbir kararları” kenar başlıklı 4 üncü ve “Hâkim tarafından verilecek önleyici tedbir kararları” kenar başlıklı 5 inci maddelerine göre verilen tedbir kararlarına ilişkin, şiddet önleme ve izleme merkezleri tarafından yerine getirilmesi hüküm altına alınan hizmetler Bakanlık il ve ilçe müdürlükleri tarafından yürütülecektir.

Bu itibarla;

A- İl ve İlçe Müdürlükleri:

- 1) Kanun kapsamındaki iş ve işlemlerle ilgili olarak mülki amir, mahkeme, Cumhuriyet savcısı veya kolluktan gelen kararları veya diğer işlemleri kayıt altına almak, takip etmek ve ifası ile ilgili iş ve işlemleri yapmak üzere bir müdür ve/veya müdür yardımcısını görevlendirmek ve adı geçen makam ve mercilere bildirmek,
- 2) Kanun kapsamındaki tüm başvuru ve kararlara dair belgeleri dosyalayıp kayıt altına almak ve veri toplayarak bilgi bankası oluşturmak,
- 3) Elde edilen verileri haftalık olarak “Ek-1” örnekteki formu doldurmak suretiyle Kadının Statüsü Genel Müdürlüğüne göndermek,
- 4) Tedbir kararlarının, yerine getirilmesini ve uygulanmasını takip etmek ve hâkim tarafından istenilmesi halinde taraflar üzerindeki etkilerini izleyerek raporlamak,
- 5) Gerekli hallerde, tedbir kararlarının alınmasına ve uygulanmasına yönelik başvurularda bulunmak,

- 6) Şiddetin sonlandırılması için çalışan ilgili sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği yapmak,
- 7) Bakanlık bünyesinde bulunan çağrı merkezine bu Kanun kapsamında yapılacak başvuruları izlemek,
- 8) Şiddet mağduru ile şiddet uygulayana yönelik olarak, bu Kanun çerçevesinde sunulacak hizmetlerin, zorunlu hâller dışında farklı birimlerde sunulmasını sağlamak, hususlarında yükümlüdürler.

B-Ayrıca, bu Kanun kapsamında il ve ilçe müdürlükleri tarafından;

- 1) Şiddet veya şiddet uygulanma tehlikesinin varlığının resen, ihbar, şikâyet veya herhangi bir sebeple öğrenilmesi halinde, en çabuk ve en kolay ulaşılabilecek yer hâkiminden, mülkî amirden ya da kolluk biriminden tedbir kararı alınmasının talep edilmesi,
- 2) Tedbir kararına rağmen şiddet veya şiddet uygulanma tehlikesinin devam edeceğinin anlaşılması halinde, tedbir kararını veren merci ya da makamdan, tedbirin devamı, süresinin ya da şeklinin değiştirilmesi,
- 3) Şiddet veya şiddet uygulama tehlikesinin ortadan kalktığına tespit edilmesi halinde tedbirin kaldırılmasının talep edilmesi,
- 4) Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi uyarınca, mülki amir tarafından korunan kişinin çocukları için kreş imkânı sağlanmasına karar verilmesi halinde, mülki amirin kararında belirtilen süre ile sınırlı olmak üzere, on altı yaşından büyükler için her yıl belirlenen aylık net asgari ücret tutarının yarısını geçmemek ve belgelendirilmek şartıyla, Bakanlık bütçesinin (il müdürlüğü bütçesinin) ilgili tertibinden karşılanarak kreş imkânının sağlanması,
- 5) Korunan kişinin çocukları ile ilgili daha önce verilmiş bir kişisel ilişki kurma kararı varsa, kararın icrasının refakatçi eşliğinde yapılması ve refakatçinin 09/06/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun 25/b maddesine göre Bakanlığın il veya ilçe müdürlükleri personeli arasından görevlendirilmesi,
- 6) Hakkında barınma yeri sağlanmasına karar verilen kişilerin Bakanlığa ait veya Bakanlığın gözetim ve denetimi altında bulunan yerlere yerleştirilmesi, barınma yerlerinin yetersiz kaldığı hâllerde ise kişinin ve beraberindekilerin kamu kurum ve kuruluşlarına ait sosyal tesis, yurt veya benzeri yerlerde, giderleri Bakanlık bütçesinin (il müdürlüğü) ilgili tertibinden karşılanmak üzere, geçici olarak barınma imkânı sağlanması, Hakkında önleyici tedbir kararı verilen kişilerin, kararın gereklerine aykırı hareket etmeleri ve bu durumdan bilgi edinilmesi halinde, kişinin fiili ayrıca bir suç oluştursa bile, derhal işlem yapılmadığı takdirde korunan kişinin veya beraberindekilerin zarar görmesi, hayati tehlikesi bulunması veya şiddetin önlenememesi gibi gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde derhal ilgili kolluğa, diğer hâllerde ise Aile Mahkemesi Hâkimliğine bildirimde bulunulması ve sürecin takip edilmesi,
- 7) Verilen önleyici tedbir kararlarının ihlali halinde zorlama hapsinin verilmesine ve uygulanmasına ilişkin verilerin toplanması, "Ek-2" formunun doldurulmak suretiyle sicilinin tutulması,
- 8) Korunan kişiye; hakları, destek alabileceği kurumlar, psiko-sosyal ve ekonomik sorunların çözümünde yardım ve danışmanlık yapılması, iş bulma ve benzeri konularda rehberlik edilmesi ve meslek edinme kurslarına katılımına yönelik faaliyette bulunulması,
- 9) Hâkimin isteği üzerine; hakkında tedbir kararı verilen kişilerin geçmişi, ailesi, çevresi, eğitimi, kişisel, sosyal, ekonomik ve psikolojik durumu hakkında ayrıntılı sosyal araştırma raporu hazırlanıp sunulması,

- 10) Hakkında önleyici tedbir kararı verilen kişinin, bu Kanun hükümleri çerçevesinde, teşvik edici, aydınlatıcı ve yol gösterici mahiyette olmak üzere öfke kontrolü, stresle başa çıkma, şiddeti önlemeye yönelik farkındalık sağlayarak tutum ve davranış değiştirmeyi hedefleyen eğitim ve rehabilitasyon programları ile meslek edindirme kurslarına katılmasına yönelik faaliyetlerde bulunulması,
- 11) Hakkında önleyici tedbir kararı verilen kişinin; alkol, uyuşturucu, uçucu veya uyarıcı madde bağımlılığının ya da ruhsal bozukluğunun olması hâlinde, kolluk refakatinde bir sağlık kuruluşunda muayene veya tedavi olmasının sağlanması ve takibi,
- 12) Hakkında koruyucu tedbir kararı verilen kişilerden genel sağlık sigortalısı olmayan ve genel sağlık sigortalısının bakmakla yükümlü olduğu kişi kapsamına da girmeyen veya genel sağlık sigortası prim borcu sebebiyle fiilen genel sağlık sigortasından yararlanamayan ya da diğer mevzuat hükümleri gereğince tedavi yardımından yararlanma hakkı bulunmayanların; bu hâllerinin devamı süresince, 31/05/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (1) numaralı alt bendi kapsamında, gelir testine tabi tutulmaksızın genel sağlık sigortalısı sayılarak bu kapsamda gerekli işlemlerin yapılması,
- 13) Hakkında önleyici tedbir kararı verilen kişinin aynı zamanda rehabilitasyonunun veya tedavi edilmesinin gerekli olduğuna karar verilmesi hâlinde, genel sağlık sigortası kapsamında karşılanmayan rehabilitasyon hizmetlerine yönelik giderler ile rehabilitasyon hizmetleri kapsamında verilmesi gereken diğer sağlık hizmetlerinin giderlerinin Bakanlık bütçesinin (il müdürlüğü bütçesinin) ilgili tertiplerinden karşılanmasının sağlanması,
- 14) Bakanlık il ve ilçe müdürlüklerince, buldukları yerlerdeki kadın, çocuk ve aile bireylerine yönelik olarak uygulanan şiddet veya şiddet tehlikesi dolayısıyla açılan idarî, cezaî, hukukî her tür davaya ve çekişmesiz yargıya katılma konusunda Bakanlık Hukuk Müşavirliğinden görüş alınması,

C-Bu Kanun hükümlerine göre, ilgili mülki amir ve kolluk tarafından;

- 1) Şiddet veya şiddet uygulanma tehlikesinin varlığı hâlinde herkes bu durumu resmi makam veya mercilere ihbar edebileceğinden, ihbarı alan mülki amir veya ihbar konusu şiddet fiilini soruşturmakla görevli kolluk biriminin amirince, tedbir kararının alınması için gerekli iş ve işlemlerin yapılması ve bu iş ve işlemlerin safahat ve sonucu hakkında her gün en geç saat 16.00 'da en seri vasıtalarla Bakanlık il ve ilçe müdürlüklerine bildirimde bulunulması,
- 2) Mülki amirler tarafından, koruyucu veya önleyici tedbir kararlarının uygulanmasına yönelik olarak kurumlararası koordinasyonun sağlanması,
- 3) Koruyucu veya önleyici tedbir kararlarının niteliğine göre talep edenin bulunduğu veya kararın uygulanacağı yerdeki görevli birimler tarafından uygulanmasının sağlanması,
- 4) Mülki amirler ile kolluk amirlerine yapılan başvurular ve bu başvuruların kabul ya da reddine ilişkin kararların, başvuru yapılan merci tarafından, Bakanlık ilgili il ve ilçe müdürlüklerine derhâl bildirilmesi, tedbir kararlarının niteliğine göre Cumhuriyet başsavcılığına bildirimde bulunulması,
- 5) Hakkında koruyucu tedbir kararı verilen kişinin, barınma yerinin yetersiz kaldığı hâllerde mülkî amirin, acele hâllerde kolluğun talebi üzerine kişinin ve beraberindekilerin kamu kurum ve kuruluşlarına ait sosyal tesis, yurt veya benzeri yerlerde, giderleri Bakanlık bütçesinin (il müdürlüğü bütçesinin) ilgili tertibinden karşılanmak üzere geçici olarak barınma imkânı sağlanması,

T.C.
AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI
Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü

- 6) Korunan kişinin geçici koruma altına alınmasına ilişkin koruyucu tedbir kararı ile şiddet uygulayan hakkında verilen önleyici tedbir kararlarının yerine getirilmesinden kişilerin yerleşim yeri veya buldukları yer ya da tedbirin uygulanacağı yerin kolluk birimi görevli ve yetkili olup, buna göre işlem tesis edilmesi,
- 7) Korunan kişinin, kolluk tarafından yapılacak tahkikat ve risk değerlendirilmesi sonucunda, derhal işlem yapılmaması halinde mağdurun hayatının tehlikeye girmesi, suç işlenmesinin önlenememesi ve mülki amirden karar almak için vakit bulunmaması halinde, resen veya ilgilinin talebi üzerine geçici koruma tedbir kararı alınarak mülki amirin onayına sunulması,
- 8) Gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde ilgili kolluk birimi tarafından verilen tedbir kararının şiddet uygulayana bir tutanakla derhâl tebliğ edilmesi ve mahkemeye bildirimde bulunulması,
- 9) Kolluk tarafından, hakkında tazyik hapsine karar verilen ilgilinin cezaevine nakli ile ilgili işlemlerin yapılarak yakalama tarihi ve infazın sona erdiği tarih hakkında il ve ilçe müdürlüklerine bilgi verilmesi,
- 15) Kanun'un "Mülkî amir tarafından verilecek koruyucu tedbir kararları" kenar başlıklı 3 üncü, "Tedbir kararlarının bildirim ve uygulanması" kenar başlıklı 10 uncu, "Geçici maddi yardım yapılması" kenar başlıklı 17 nci ve "Sağlık giderleri" kenar başlıklı 19 uncu maddeleri ile hüküm altına alınan ödemelerin yapılacağı bütçe kalemleri hakkında Maliye Bakanlığında tertip açılarak ödenek temin edilmesi konusunda talepte bulunulmuş olup bu iş ve işlemler gerçekleşinceye kadar; Valilikler tarafından Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları, İl Özel İdareleri ve her türlü mahalli imkânlar kullanılmak suretiyle, mağduriyete sebebiyet verilmeksizin, gerekli ödemelerin yapılması,

Hususlarına azami dikkat ve özen gösterilerek yerine getirilmesini ve uygulamada herhangi bir aksaklığa yer verilmemesini rica ederim.

Fatma ŞAHİN
Bakan